

Aktiv dame trives med solopraksis

Da hun ikke fikk jobb i Den offentlige tannhelsetjenesten i Sør-Norge, startet Ranveig Roberg egen praksis i Tolvsrødsenteret rett utenfor Tønsberg sentrum. Det har hun aldri angret på.

Ranveig Roberg var ferdig utdannet tannlege i 1980. Etter tre år som distriktstannlege på Skjervøy i Nord-Troms ville Roberg gjerne sørover igjen. Men det viste seg å være umulig å få offentlig stilling i Sør-Norge. Det var andre tider den gangen. Løsningen ble halv stilling som assistenttannlege i en privatpraksis i Oslo, og etter hvert en halv stilling til, i en annen praksis. Det holdt hun på med i to år. Helt til datteren til praksiseieren begynte på odontologistudiet. Da skjønte hun at fremtiden ikke var der.

– Samtidig døde bestemoren min og jeg fikk overta huset hennes her i Tønsberg. Dette var i 1985. Tolvsrødsenteret, som da var helt nytt, hadde ledige lokaler, og jeg så mulighetene for en tannlegepraksis i et område i vekst. Men det var litt tøft å starte opp helt fra bunnen av uten sekretær, og uten en eneste pasient, forteller Ranveig Roberg.

– Hvor lang tid tok det før du fikk det behagelig økonomisk?

– Det tar en fem til seks år å bygge seg opp, vil jeg si. Jeg hadde spart opp en del penger og brukte alt på praksisen. Jeg var heldig som hadde arvet et hus, og slapp å kjøpe bolig. Men bil hadde jeg ikke råd til å kjøpe til å begynne med. Den kjøpte faren min, og så betalte jeg ham tilbake etter hvert.

Det var også sånn at samme dag som jeg åpnet min egen praksis, fikk jeg telefon fra fylkestannlegen som trengte akutt hjelp i forbindelse med en tannlege som plutselig gikk ut i fødselspermisjon før tiden. Det endte med at jeg i ett år jobbet fire dager i uken offentlig fra åtte til to, og én dag pluss alle kvel-

Ranveig Roberg har drevet solopraksis i Tolvsrødsenteret rett utenfor Tønsberg i snart 20 år.

der i egen praksis. Deretter hadde jeg noen deltidsvikariater i det offentlige i et år til, men etter det har jeg drevet på full tid her. Nå er arbeidstiden min åtte til fire tre dager i uken, og fra to til åtte to dager i uken. Det er mange pasienter som foretrekker å komme om kvelden, og jeg trives kjempegodt med å ha to formiddager i uken fri. Det gjør sekretæren min også.

– Ja, du er ikke helt alene. Men savner du tannlegekolleger i hverdagen?

– Uten sekretær kunne jeg absolutt ikke tenke meg å jobbe. Det er ikke mulig å holde standarden på hygiene

og service uten sekretær. Da må du i tilfelle ha veldig god tid på hver pasient.

Min sekretær er kjempeflink. Hun var nyutdannet da hun begynte her for fire år siden, og jeg er imponert over utdanningen og bakgrunnen de får fra den linjen på videregående.

Det er selvsagt også klart at man trenger tannlegekolleger. Men jeg føler at det behovet blir dekket ved at jeg er aktiv på kurssiden, jeg får med meg alt som skjer her i Vestfold, og også en del av det som blir tilbudt fra NTF sentralt. Dessuten er jeg tillitsvalgt i Tannlege-

foreningen, og er med i en kvalitetsssirkel, som faktisk fungerer godt for oss. Vi møtes fire ganger i året, og det blir mest fag vi diskuterer, kasus og behandlingsalternativer. Det er veldig nyttig.

– Har du vurdert å utvide, og ansette en assistenttannlege eller tannpleier?

– Jeg har tenkt mye på det. Men det lar seg ikke så lett gjøre i de lokalene jeg har. Jeg liker å ha store, lyse og luftige rom, og vil nødvendigvis bygge om og få det trangt. Men jeg ser at det kan være fornuftig å tenke på en assistent etter hvert, en som på sikt kan overta når jeg ønsker å trappe ned.

For øvrig ville en tannpleier i deltidsstilling vært mer aktuelt her. En som kunne ta seg av profylakse og en del av periobebehandlingen. Det er en måte å få kapasitet til flere pasienter på. Men jeg vurderer det ikke seriøst, for da må jeg gjøre noe med kontoret. Forholdene må legges til rette.

Jeg er fornøyd som det er, og har nok fritid. Jeg orker ikke forholde meg til nye ting som tar mye energi. Skulle gjort det for ti år siden. Men jeg har det for bra. Det er hovedgrunnen til at jeg ikke har gjort noen forandringer.

– Har du nok å gjøre?

– Ja, mer enn nok. Jeg har ikke kunnet ta inn nye pasienter de siste par årene. Selv om jeg strekker meg så langt jeg kan når det gjelder de eldre i bo- og servicesentra i nærheten, som har problemer med å komme seg til byen. Og som et alternativ til assistent har jeg en yngre kollega som har etablert seg i nærheten, som jeg henviser de nye pasientene til. Dette var noe jeg opplevde at eldre kolleger i Tønsberg gjorde i forhold til meg også da jeg var ny, og som jeg satte stor pris på. Nå er det hyggelig å kunne gjøre det samme igjen overfor en annen som er nyetablert. Han tar seg også av mine akutt-pasienter når jeg er på ferie.

Her i Tønsbergområdet er det cirka 40 privatpraktiserende tannleger, og så vidt jeg vet får alle det til å gå rundt. En del yngre tannleger har lyst til å jobbe mer enn dem de overtar etter, og det strammer opp markedet, men nyetableringer er det ikke mange av. Selv om vi ser at noen starter praksis rett ved siden av de gamle nedkjørte praksisene, i stedet for å kjøpe opp. På den måten slipper de å betale dyrt for en liste med pasienter, som alltid viser seg å være mindre verdt enn det ser ut på papiret. Når folk først må skifte tannlege, skifter

de til noe som er mer praktisk for dem, og ikke nødvendigvis til en yngre tannlege som har overtatt den praksisen de har vært vant til.

– Er det god økonomi å drive som du gjør?

– Ja, for meg er det det. Jeg er fornøyd med min lønn som det er nå. Men jeg har gått gradene. Det tar som sagt litt tid å komme dit.

– Greier man å følge med på utstyrs-siden når man driver en liten solopraksis?

– Ja, men jeg kan ikke ha alt av utstyr. Og jeg møter av og til pasienter som etterspør utstyr de har sett i mediene. Ikke minst når det gjelder bleking. De har gjerne sett på tv at de kan få så hvite tenner de vil i løpet av en time, med laserbleking. Det har ikke jeg kapasitet til, å ha en sittende sånn i en time, med min ene stol. Hos meg får de blekeskinne, og må gjøre det selv hjemme. Jeg kunne ikke tenke meg å ha to stoler heller, og løpe til og fra. En pasient av gangen passer best for meg.

Når det gjelder utstyr, har jeg forresten satset på de små leverandørene, de gir best service. Hvis noe er galt kommer de på dagen, enten det gjelder data eller det dentaltekniske. Det er viktig for meg, og det betaler jeg gjerne for.

– Bruker du mye tid på administrasjon?

– Nei, det som har med praksisen å gjøre er helt overkommelig. Sekretæren gjør mye av det. Vi tar kassadagboken daglig, og regnskapet gjøres opp hver måned. Jeg har satt bort regnskapet til regnskapsfører, men fører selv-angivelsen selv. Jeg liker å ha den oversikten, men jeg får hjelp til det også. Når det gjelder lønninger og slike ting, synes jeg det er veldig greit og ryddig. NTF gir god informasjon, i håndboken og på nettet.

Det som tar mest tid er det papirarbeidet som følger med trygdefinansiert tannlegearbeid. I den grad jeg sitter overtid med skrivning, er det søknader til trygdekontoret det dreier seg om. Akkurat søknadene med de faglige begrunnelsene må jeg gjøre selv, mens sekretæren tar seg av mye av skjemautfyllingen i forbindelse med regningene til trygdekontoret.

– Hva gjør du hvis du blir syk?

– Rent formelt har jeg forsikring i NTFs sykeavbruddskasse, med hundre prosent dekning etter 16 dager. Men jeg har aldri hatt noe langvarig fravær.

Enkeltpersonforetak

(Se også side 767, 773 og 776.)

Etablering: Ingen lovbestemte krav.

Ansvar: Personlig ansvar for all gjeld i virksomheten. Hefter med hele den personlige formue.

Regnskap: Begrenset regnskapsplikt.

Revisorplikt bare dersom årsomsetningen overstiger fem millioner kroner.

Registrering: Melding til enhetsregisteret i Brønnøysund (gratis).

Finansiering: Opptar lån i eget navn.

Enkelte långivere krever registrering som forutsetning for utbetaling av lån.

Drift: Tar alle avgjørelser personlig.

Utbytte: Ingen krav til oppbygging av egenkapital. Fri anvendelse av overskudd.

Overdragelse/oppheving: Overdrar de enkelte eiendeler og goodwillverdier (egenutviklet og ervervet). Skatt på gevinsten. Bare alminnelig skatt på goodwillgevinsten dvs. 28 % skatt. Personskatt på gevinst på eiendeler opp til 55,3 %. Ved salg etter opphør av næring, 28 % skatt.

Kjøper får kjøpesum som avskrivningsgrunnlag

I prinsippet går jeg på jobb så sant jeg klarer å komme meg opp. Så er det å ta de pasientene man er nødt til å ta, og ombestille resten, og så gå hjem og legge seg og bli frisk. Det er nesten verre hvis sekretæren er syk. Men hun har samme innstilling som meg. Hun kommer så sant det overhodet er mulig. Og er hun borte, må jeg rydde i timeboken, og ombestille et par pasienter for å få litt tid til å gjøre klart mellom dem jeg skal behandle. Det er det som tar mest tid. Jeg har for øvrig god erfaring med vikarbyråer, som jeg benyttet da min forrige sekretær var en del borte i perioder. Jeg har stilt som krav at vikaren kan ta telefonen og ha et visst hygienebegrep. Jeg har da for eksempel fått hjelpepleiere, og det har vært veldig vellykket. Det koster litt å benytte slike tjenester, men det er det verdt.

– Hva liker du best ved solotilværelsen?

– Det er deilig å være sin egen herre. Ingen bestemmer, verken på det administrative, det utstyrsmessige eller når det gjelder behandlingsmetoder, sier Ranveig Roberg.

Tekst og foto: Ellen Beate Dvivi